

www.upc.edu/prevencio

**Procés per a la protecció de la dona en
situació d'embaràs o lactància natural
davant dels riscos laborals**

Procés per a la protecció de la dona en situació d'embaràs o lactància natural davant dels riscos laborals

Històric de revisions d'aquest document

Versió	Data	Resum dels canvis efectuats / referències dels canvis	Responsable	Signatura
1	Setembre 2012	Modificació de l'inici del procés: incorporació de l'eina electrònica d'atenció a la salut de les persones	SPRL	
2				
3				
n				

Llistat de distribució de persones i unitats que han participat en la definició del procés

Dades agents	Adreça correu electrònic	Unitat Organitzativa

Servei de Prevenció de Riscos Laborals. Universitat Politècnica de Catalunya
Barcelona, Setembre de 2012

Introducció	4
Descripció característiques del procés	5
Fases del procés	13
Fluxgrama	14
Descripció de l'activitat	15
Altres aspectes a considerar	19
ANNEXES	20
Annex 1	21
Document de notificació d'embaràs.....	21
Annex 2	23
Document de notificació de lactància natural	23
Annex 3	25
Formulari per a l'avaluació de les condicions de treball: embaràs i lactància.....	25
Annex 4	28
Examen de salut especial per a la protecció de la maternitat.....	28
Annex 5	31
Situacions de risc a protegir	31
Annex 6	34
Avaluació de riscos radiològics.....	34

Introducció

La maternitat/lactància és un estat biològic que requereix una protecció diferencial. Els canvis fisiològics en el cos de la dona i els canvis psicològics que comporta poden influir en la seva capacitat per desenvolupar el treball, i pot suposar que condicions de treball que eren considerades habituals i sense risc en una situació normal deixin de ser-ho ja que poden existir factors de risc laboral que poden afectar a la seva salut o a la del fetus.

La Directiva 92/85/CEE del Consell, de 19-10-1992, relativa a l'aplicació de mesures per a promoure la seguretat i salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància, estableix els criteris de referència per promoure la prevenció i protecció de la salut davant dels riscos per a la reproducció i la maternitat i inclou una relació no exhaustiva dels agents, procediments i condicions de treball de risc.

Aquesta Directiva europea s'incorpora a la legislació espanyola en la Llei 31/1995 de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

L'article 26 d'aquesta llei considera el període d'embaràs i lactància com un període que requereix una major protecció i per tant, determina que s'ha de realitzar una avaluació de riscos que determini ***“la naturalesa, el grau i la durada de l'exposició de les treballadores en situació d'embaràs o part recent a agents, procediments o condicions de treball que puguin influir negativament en la salut de les treballadores o del fetus, en qualsevol activitat susceptible de presentar un risc específic. Si els resultats de l'avaluació revelen un risc per a la seguretat i la salut o una possible repercussió sobre l'embaràs o la lactància de les treballadores esmentades, l'empresari ha d'adoptar les mesures necessàries per evitar l'exposició al risc esmentat, a través d'una adaptació de les condicions o del temps de treball de la treballadora afectada”***.

El RD 298/2009 modifica els dos annexes de la Directiva 92/85/CEE, actualitzant la relació dels agents, procediments i condicions de treball que s'han demostrat que poden representar un risc per a la treballadora embarassada.

Per la seva banda, la UPC a la seva política de prevenció¹, assumeix el compromís de “Garantir una correcta vigilància i promoció de la salut pel benestar de les persones”.

La UPC, mitjançant aquest document, dona resposta a la protecció requerida a la normativa vigent i al compromís de la seva política de prevenció, definint el procés a aplicar des del moment que la treballadora embarassada i/o lactant comunica el seu estat a la UPC. En aquest moment s'inicien una sèrie d'actuacions que impliquen conèixer l'estat de salut de la treballadora embarassada o lactant i, en funció dels factors de risc als que està exposada, una anàlisi de les condicions de treball per tal de garantir un nivell de protecció adequat per a la seva seguretat i salut.

---

¹ Aprovada pel Consell de Govern (23 de juliol de 2009)

Descripció característiques del procés

OBJECTIU		
Garantir un nivell de protecció adequat de la salut de la treballadora embarassada o lactant en el seu lloc de treball, segons els riscos laborals als que està exposada.		
DESCRIPCIÓ		
S'estableixen les actuacions a dur a terme per avaluar les condicions de treball i els riscos de les treballadores en període d'embaràs o lactància que poden influir negativament en el seu estat de salut o en el del fetus.		
CARACTERÍSTIQUES		
Inici del Procediment	Sol·licitud, de la treballadora embarassada/lactant, de visita mèdica per embaràs/lactància i notificació del seu estat al Servei de Prevenció de Riscos Laborals (SPRL).	
Final del Procediment	La treballadora entra en procés de baixa mèdica o baixa maternal en el cas d'embaràs, o quan finalitza el període de lactància natural.	
Àmbit d'aplicació	Aquest procés serà d'aplicació a totes les dones del PAS i PDI de la UPC que estiguin en situació d'embaràs, lactància o en previsió de pròxima maternitat, que ho hagin comunicat segons el que s'estableix en aquest document.	
Mitjà de Comunicació	☒ Presencial	
	☒ Intranet	
	☒ Web (Internet)	
	☐ E-notificació	
	☒ Correu Electrònic	
	☒ Telefònic	
	☐ Mòbil	
	☒ Altres En cas de triar-se aquesta opció especificar Canal d'utilització: <u>correu intern</u>	Correu intern
Agents Implicats	Unitat organitzativa responsable	Servei de Prevenció de Riscos Laborals

	<p>Altres agents implicats</p>	<p>Treballadora embarassada/lactant. Servei de Protecció Radiològica (SPR) Director o directora (si la treballadora és PDI) o direcció de la Unitat (si la treballadora és PAS) Gerència (per PAS) o vicerector o vicerectora de Personal Acadèmic (si és PDI) Delegats i delegades de prevenció Mútua d'Accidents de Treball/Muface</p>
<p>RESPONSABILITATS DELS DIFERENTS PARTICIPANTS EN EL PROCEDIMENT</p>		
<p>Agents implicats</p>	<p>Rols i funcions</p>	
<p>Treballadora embarassada o en període de lactància</p>	<p>Comunicar la situació d'embaràs o lactància al SPRL. Aportar tota la informació que disposi del seu estat per tal de realitzar una valoració mèdico-tècnica ajustada en funció de les demandes i condicions del seu lloc de treball.</p>	
<p>Servei de Prevenció de Riscos Laborals (SPRL)</p>	<p>Avaluar els riscos del lloc de treball de la treballadora embarassada o lactant per tal de determinar si existeixen condicions del lloc de treball susceptibles de ser adaptades per tal de garantir la seva seguretat i salut. Valorar l'estat de salut de la treballadora i determinar si existeix o no risc per a l'embaràs o la lactància en funció de les exigències del lloc de treball.</p>	
<p>Servei de Protecció Radiològica (SPR)</p>	<p>Avaluar, en el cas de que existeixi exposició a radiacions ionitzants, el risc existent per tal de determinar si existeixen condicions del lloc de treball susceptibles de ser adaptades per tal de garantir la seguretat i salut de la treballadora embarassada o lactant.</p>	
<p>Director o directora (per PDI) o direcció de la Unitat (per a PAS)</p>	<p>Informar i/o validar al SPRL les tasques que desenvolupa la treballadora embarassada o lactant en el seu lloc de treball. Gestionar la implantació de les mesures preventives i/o correctores pertinents que siguin de la seva competència.</p>	
<p>Gerència (per a PAS) o vicerector o vicerectora de Personal Acadèmic (per a PDI)</p>	<p>Gestionar la implantació de les mesures preventives i/o correctores pertinents que siguin de la seva competència.</p>	
<p>Delegats i delegades de prevenció</p>	<p>Vetllar per la seguretat i salut de la treballadora embarassada o en període de lactància. Hauran de vigilar i controlar el procés d'implantació de les mesures proposades</p>	
<p>Mútua d'Accidents de Treball /Muface</p>	<p>Determinar si procedeix o no la prestació per risc per embaràs o lactància. Tramitació.</p>	

PROCEDIMENTS / PROCESSOS ASSOCIATS		
Procediments o processos superior	Procediments o processos al mateix nivell	Procediments o processos inferior
	Procediment per a la gestió de les mesures a adoptar.	
Procediments o processos externs relacionats		
Procediment per a la tramitació de la prestació econòmica per risc durant l'embaràs o lactància natural (Mútua d'Accidents de Treball/Muface).		
NORMATIVA APLICABLE		
Normativa Interna	- Política de Prevenció. Aprovada per Consell de Govern (23 de juliol de 2009)	
Normativa Externa	<ul style="list-style-type: none"> - Directiva 92/85/CEE relativa a l'aplicació de mesures per a promoure la millora de la seguretat i de la salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància. - Llei 30/1992, de 26 de novembre de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. - Reial Decret 363/1995, de 10 de març de 1995 pel que es regula la notificació de substàncies noves i classificació, envasat i etiquetat de substàncies perilloses. Modificat pel RD 700/1998 i el RD 99/2003. - Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de riscos laborals. (Art. 26) - Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel que s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció. - Reial Decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut als llocs de treball. - Reial Decret 487/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la manipulació manual de càrregues que comporti riscos, en particular dorsolumbars, per als treballadors. - Reial Decret 488/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives al treball amb equips que inclouen pantalles de visualització. - Reial Decret 664/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball, modificat per Ordre de 25.3.1998. - Reial Decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball, modificat pel RD 1124/2000 i 349/2003. - Llei 39/1999, de 5 de novembre, per a promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores.	

- Reial Decret 1124/2000, de 16 de juny, pel que es modifica el Reial Decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball.
- Reial Decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel que s'aprova el text refès de la Llei sobre Infraccions i Sancions en l'Ordre Social.
- Comunicació de la Comissió de les Comunitats Europees sobre les directrius per a l'avaluació dels agents químics, físics i biològics, així com els procediments industrials considerats com a perillosos per a la salut i la seguretat de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància (Unió europea, 2000), en base a la Directiva 92/85/CEE.
- Reial Decret 783/2001, de 6 de juliol, pel que s'aprova el Reglament sobre protecció sanitària contra radiacions ionitzants.
- Reial Decret 1251/2001, de 16 de novembre, pel que es regulen les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social per maternitat i risc durant l'embaràs.
- Reial Decret 349/2003, de 21 de març, pel que es modifica el RD 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball, i pel que s'amplia el seu àmbit d'aplicació als agents mutàgens.
- Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE 15/12/2003).
- Resolució TRI/3451/2004, de 12 de novembre, per la qual es disposa la inscripció i la publicació de l'Acord de recomanacions en matèria de seguretat laboral per a la negociació col·lectiva a Catalunya, amb caràcter d'acord interprofessional en matèries concretes (codi de conveni 7902215).
- Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes.
- Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'empleat públic
- Reglament (CE) nº 1272/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre classificació, etiquetat i envasat de substàncies i barreges.
- Reial Decret 298/2009, de 6 de març, pel que es modifica el RD 39/1997, de 17 de gener, pel que s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció, en relació amb l'aplicació de mesures per a promoure la millora de la seguretat i de la salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància.
- Reial Decret 295/2009, de 6 de març, pel que es regulen les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social per maternitat, paternitat, risc durant l'embaràs i risc durant la lactància natural.

	<ul style="list-style-type: none"> - Resolució de 3 de novembre de 2009, de la Direcció General de Treball, pel que es registra i publica el III Conveni col·lectiu únic pel personal laboral de l'Administració General de l'Estat. - Reial Decreto 2/2010, de 8 de gener, pel que es modifica el Reglament General del Mutualisme Administratiu, aprovat per Reial Decret 375/2003, de 28 de març, en matèria d'incapacitat temporal i de risc durant l'embaràs i durant la lactància natural. - Ordre PRE/1744/2010, de 30 de juny, pel que es regula el procediment de reconeixement, control i seguiment de les situacions d'incapacitat temporal, risc durant l'embaràs i risc durant la lactància natural en el Règim Especial de la Seguretat Social dels Funcionaris Civils de l'Estat. - Directrius per a l'Avaluació de Riscos i Protecció de la maternitat en el treball. INSHT. Nov. 2011.
--	---

RELACIÓ DOCUMENTAL

Documentació	Descripció i referència document	Origen document	Suport Físic
Notificació d'embaràs	Document de notificació d'embaràs i participació en el procés	Treballadora embarassada	☒ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____
Notificació de lactància natural	Document de notificació d'estar en període de lactància natural i de participació en el procés	Treballadora lactant	☒ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____
Renúncia de participació en el procés	Renúncia a l'aplicació del "procés per a la protecció de la dona en situació d'embaràs o lactància natural davant dels riscos laborals".	Treballadora embarassada / lactant	☒ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____

Formulari d'identificació de riscos	Formulari per a l'avaluació de les condicions de treball: embaràs i lactància.	Treballadora embarassada / lactant	☒ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____
Informes mèdics acreditatius (confidencials)	Informes mèdics on consti la situació d'embaràs (setmana de gestació, data prevista de part o qualsevol altra circumstància d'interès per a la protecció tant de l'embarassada com del fetus)	Informes mèdics del personal sanitari que realitza el control i seguiment de l'embaràs de la treballadora	☒ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____
Certificat d'Aptitud (CA)	CA "Apte/a per al lloc de treball indicat"	Personal sanitari de Vigilància i Promoció de la Salut de SPasepeyo	☒ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____
Certificat d'Aptitud (CA)	CA "Apte/a per al lloc de treball indicat amb restriccions"	Personal sanitari de Vigilància i Promoció de la Salut de SPasepeyo	☒ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____
Informe Mèdic	Informe mèdic dels resultats de l'exploració mèdica efectuada	Personal sanitari de Vigilància i Promoció de la Salut de SPasepeyo	☒ Paper ☐ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlm ☐ Pdf ☐ Altres, especificar:_____

Informe Tècnic	Informe tècnic de l'anàlisi del lloc de treball i proposta de mesures preventives/correctives a adoptar	Àrea Tècnica del SPRL	☐ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlrm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____
Avaluació de riscos radiològics	Document d'anàlisi tècnic de l'exposició a radiacions ionitzants i proposta de mesures preventives/correctores a adoptar	Servei de Protecció Radiològica	☐ Paper ☒ Electrònic En cas de triar-se aquesta opció especificar tipus de suport: ☐ Xlrm ☒ Pdf ☐ Altres, especificar:_____

CALENDARI / TERMINIS DEL PROCEDIMENT

Calendari del procediment	Descripció del Calendari		Calendari
Terminis	Codi Activitat (si s'escau)	Descripció del termini	Període del Termini
Tot l'any			

SEGUIMENT I MESURA

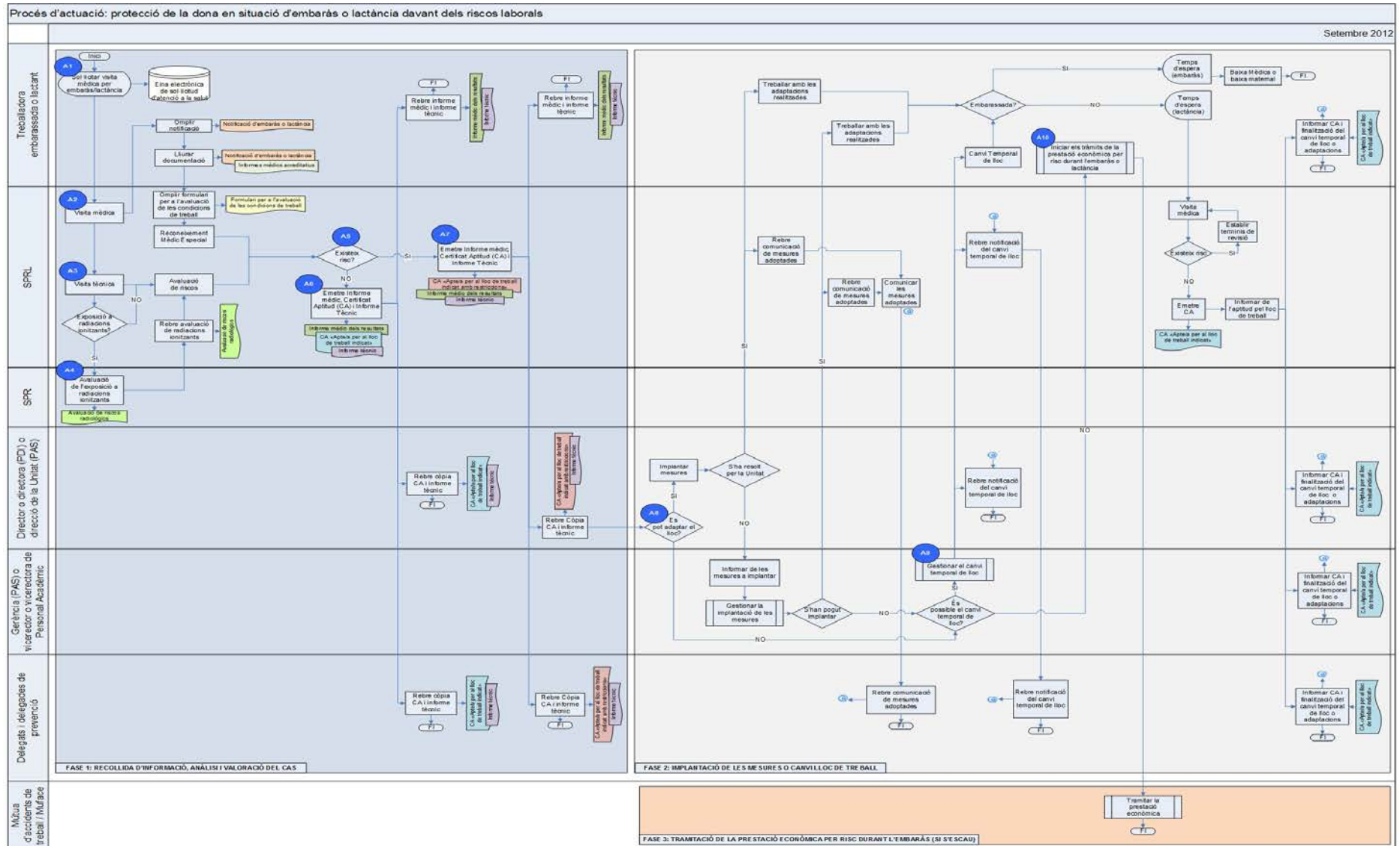
Nom i codi de l'indicador	Descripció Indicador (Text/Fórmula)	Unitat de mesura de l'indicador	Responsable de l'indicador	Periodicitat
Embarassos / lactàncies	Nombre d'embarassos / lactàncies que s'han comunicat al SPRL	Percentatge	SPRL	Anual
Sense adaptacions	Nombre de llocs que no requereixen d'adaptació	Percentatge	SPRL	Anual
Adaptacions	Nombre de llocs adaptats	Percentatge	SPRL	Anual
Canvis de lloc	Nombre de canvis de lloc efectuats	Percentatge	SPRL	Anual
Tràmits de prestació econòmica	Nombre de embarassades que han tramitat la prestació econòmica	Percentatge	SPRL	Anual

GLOSSARI	
Nom	Descripció
LPRL	Llei de Prevenció de Riscos Laborals
SPRL	Servei de Prevenció de Riscos Laborals
PAS	Personal d'Administració i Serveis
PDI	Personal Docent i Investigador
SPR	Servei de Protecció Radiològica
Centre ViPS	Centre de Vigilància i Promoció de la Salut
MUFACE	Mutualitat general de funcionaris civils de l'estat
CA	<p>Certificat d'Aptitud. Certificat emès pel Servei mèdic en el que s'indica una qualificació o dictamen d'aptitud laboral:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ "Apte/a pel lloc de treball indicat": indica l'adequació entre el lloc de treball de la treballadora embarassada o lactant i el seu estat de salut. La treballadora embarassada o lactant pot continuar realitzant les mateixes tasques que feia. ▪ "Apte/a amb restriccions pel lloc de treball indicat": la treballadora embarassada o lactant no pot seguir realitzant alguna o la totalitat de les tasques habituals que realitzava pels riscos als que està exposada. S'indiquen, en aquest cas, les restriccions que es consideren que poden perjudicar la seva salut o la del fetus. ▪ "No apte/a pel lloc de treball indicat": indica la incompatibilitat entre l'estat de salut de la treballadora embarassada o lactant i el seu lloc de treball. L'alteració de salut presentada impedeix realitzar les tasques que feia fins el moment.
Treballadora embarassada	Qualsevol treballadora embarassada <u>que comuniqui el seu estat a l'empresa</u> conforme a les legislacions i/o pràctiques nacionals (Directiva 92/85/CEE del Consell, relativa a l'aplicació de mesures per a promoure la millora de la seguretat i salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància).
Treballadora que hagi donat a llum	Qualsevol treballadora que hagi donat a llum, en el sentit de les legislacions o pràctiques estatals, <u>que comuniqui el seu estat a l'empresa</u> , conforme a aquestes legislacions i/o pràctiques. (Directiva 92/85/CEE del Consell, relativa a l'aplicació de mesures per a promoure la millora de la seguretat i salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància).
Treballadora en període de lactància	Qualsevol treballadora en període de lactància, en el sentit de les legislacions pràctiques estatals, <u>que comuniqui el seu estat a l'empresa</u> , conforme a aquestes legislacions i/o pràctiques. (Directiva 92/85/CEE del Consell, relativa a l'aplicació de mesures per a promoure la millora de la seguretat i salut en el treball de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància).

Fases del procés

Fluxgrama

Descripció de l'activitat

Descripció de les activitats del Fluxgrama	
Codi Activitat	Descripció Activitat
A1	<p>Sol·licitar visita mèdica per embaràs/lactància. La treballadora embarassada o lactant sol·licita visita mèdica per embaràs o lactància a través de l'eina electrònica de sol·licitud d'atenció a la salut de les persones que es troba al web de prevenció de riscos laborals.</p>
A2	<p>Notificació de l'embaràs/lactància i visita mèdica. La treballadora embarassada o lactant acudirà al centre ViPS en el dia concertat i signarà la notificació d'embaràs o lactància² (segons correspongui) per iniciar el procés (Document de l'annex 1 o 2).</p> <p>Per a tots els efectes d'aquest procés, la UPC no reconeixerà l'estat d'embaràs o de lactància d'una treballadora embarassada o lactant si no ha complimentat el document citat. Si no s'omple aquest document, no s'iniciarà el procés, a excepció que l'estat de salut pugui constituir un perill per a ella mateixa, per a altre personal treballador o per a terceres persones³.</p> <p>El personal sanitari del centre ViPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recollirà la documentació sanitària acreditativa del seu embaràs; si la treballadora encara no disposa d'aquesta, determinarà amb el centre ViPS corresponent la forma de lliurament. - recollirà les dades del "Formulari per a l'avaluació de les condicions de treball: embaràs i lactància" on es recull una identificació prèvia de l'exposició a determinades situacions de risc laboral que poden estar presents al lloc de treball (annex 3). - realitzarà un reconeixement mèdic especial per a la treballadora embarassada o lactant (annex 4) tenint en compte la informació aportada al formulari per a l'avaluació de les condicions de treball. <p>D'aquesta forma es podrà valorar si els riscos laborals als quals està exposada la treballadora embarassada o lactant afecten a la seva salut o a la del fetus i el personal sanitari determinarà, en primera instància, si existeixen condicions que poden ser de risc o no.</p> <p>Les situacions de risc que s'han de protegir queden recollides als annexes VII i VIII del RD 298/2009, de 6 de març (Veure annex 5) en que es diferencia entre les situacions que poden influir negativament a la salut de les treballadores de les que no podrà haver risc d'exposició.</p>

² Per a poder reconèixer la situació d'embaràs o lactància i per poder exigir l'adopció de mesures oportunes, és necessària la comunicació a l'organització, via SPRL, de l'estat de la treballadora. Per altra banda, es considera necessari la comunicació de la situació d'embaràs o lactància per part de la treballadora embarassada o lactant a la direcció de la seva Unitat a fi de poder gestionar, en cas necessari, la implantació de mesures preventives i/o correctores que s'hagin de dur a terme.

³ Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de riscos laborals. Art. 22.1, Art. 25

FASE 1	A3	<p>Visita tècnica del lloc de treball. El SPRL farà una visita tècnica per avaluar les condicions de treball del lloc concret i la possible exposició a un risc que pot afectar a l'embaràs, al fetus o a la lactància. En el cas que hi hagi exposició a radiacions ionitzants es passarà a l'activitat 4. En cas contrari, es continua amb l'activitat 5.</p>
	A4	<p>Avaluar l'exposició a radiacions ionitzants: En el cas que existeixi exposició a radiacions ionitzants, el Servei de Protecció Radiològica (SPR) realitzarà, com a òrgan competent, l'avaluació del risc laboral corresponent. El SPR realitzarà el document d'avaluació (veure annex 6) que enviarà al SPRL.</p>
	A5	<p>Valorar l'existència d'un risc laboral que pugui afectar a la treballadora embarassada/lactant o al fetus: Amb la informació descriptiva aportada per la treballadora en relació al seu lloc de treball, la taula de factors de risc per a l'embaràs i lactància establerta a la normativa esmentada, l'avaluació de riscos del lloc de treball i amb els resultats de l'examen de salut especial, el SPRL valorarà si existeix o no risc per a la treballadora o per el fetus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - No existeix risc laboral per a l'embaràs/lactància ni pel fetus. En aquest cas, les condicions del lloc de treball no afecten a la seva seguretat, a la del fetus ni a la lactància. Es passarà a l'activitat 6. - Existeix risc laboral per l'embaràs/lactància o pel fetus. En aquest cas, es requereix adoptar mesures preventives que eliminin o minimitzin el risc. Són mesures orientades a l'adaptació o canvi de lloc de treball per tal de garantir la seguretat de la treballadora embarassada o lactant. Es passarà a l'activitat 7.
	A6	<p>Emetre informe tècnic, mèdic i certificat d'aptitud. Sense restriccions. El personal sanitari del centre ViPS emetrà un informe d'aptitud amb qualificació de "Apte/a per al lloc de treball indicat", que determina que la treballadora pot seguir realitzant les tasques habituals de la seva activitat laboral, ja que els riscos laborals als que està exposada no afecten a la seva salut, a la del fetus ni a la lactància.</p> <p>S'informarà a la treballadora embarassada o lactant de la no existència de riscos laborals pel seu embaràs/lactància (associats al lloc de treball) i se li entregarà informe mèdic confidencial amb els resultats de la valoració mèdica i informe tècnic de l'avaluació del lloc. En el cas que procedeixi, se l'indicarà el seguiment a realitzar així com les recomanacions preventives aconsellables a adoptar.</p> <p>Es trametrà còpia del certificat d'aptitud i de l'informe tècnic d'avaluació del lloc al director o directora (per PDI) o a la direcció de la Unitat (PAS) i als delegats i delegades de prevenció pel seu coneixement.</p>

<p style="text-align: center;">FASE 1</p>	<p style="text-align: center;">A7</p>	<p>Emetre informe tècnic, mèdic i certificat d'aptitud. Amb restriccions. El personal sanitari del centre ViPS emetrà un informe d'aptitud amb la qualificació de "Apte/a per al lloc de treball indicat amb restriccions", que indicarà que la treballadora embarassada o lactant no pot seguir realitzant alguna o la totalitat de les tasques habituals de la seva activitat laboral, pels riscos als que està exposada o que s'ha d'adaptar el lloc de treball. En l'informe d'aptitud, el personal sanitari responsable haurà d'indicar quines són les restriccions que es consideren que poden perjudicar la salut de la treballadora embarassada/lactant o la del fetus.</p> <p>Per la seva banda, el SPRL, amb totes les dades recollides, emetrà un informe tècnic indicant els riscos del lloc de treball que poden afectar la seguretat i salut de la treballadora embarassada o lactant i farà la proposta de les mesures correctores i/o adaptacions a implantar en el lloc de treball.</p> <p>La còpia del certificat d'aptitud i l'informe tècnic es trametrà al director o directora (PDI) o a la direcció de la Unitat (PAS), i als delegats i delegades de prevenció pel seu coneixement. Així mateix, a la treballadora se li entregarà l'informe mèdic confidencial amb els resultats de la valoració mèdica i l'informe tècnic de lloc.</p>
<p style="text-align: center;">FASE 2</p>	<p style="text-align: center;">A8</p>	<p>Adaptar el lloc de treball. La direcció de la Unitat (si la treballadora embarassada o lactant és PAS) o el director o directora (si és PDI) gestionarà la implantació de les mesures preventives i/o correctores indicades a l'informe tècnic.</p> <p>Si no és possible la implantació d'aquestes mesures per part de la Unitat (per la pròpia treballadora o per la direcció de la Unitat), comunicaran aquest fet a Gerència (si és PAS) o al vicerector o vicerectora de Personal Acadèmic (si és PDI), per tal que adoptin les mesures necessàries.</p> <p>Si Gerència o el vicerector o vicerectora de Personal Acadèmic (segons correspongui) no pot gestionar les adaptacions indicades per garantir la seguretat i salut de la treballadora en el lloc de treball gestionaran un canvi de lloc de treball. En aquest cas es passarà a l'activitat 9.</p> <p>Un cop s'hagin adoptat les mesures pertinents (tant per part de la Unitat com de Gerència o vicerector o vicerectora de Personal Acadèmic) s'informarà al SPRL de les mesures adoptades. El SPRL informarà als delegats i delegades de Prevenció pel seu coneixement.</p> <p>Si la treballadora està embarassada, les adaptacions adoptades es mantindran fins a la baixa mèdica o baixa maternal. Si la treballadora està en període de lactància, aquestes adaptacions es mantindran fins que a la visita mèdica es conclouï que la treballadora és "apte per al lloc de treball indicat" perquè no existeix risc laboral, informant a totes les parts implicades.</p>

<p style="text-align: center;">FASE 2</p>	<p style="text-align: center;">A9</p>	<p>Gestionar el canvi temporal de lloc de treball. Quan no és possible realitzar l'adaptació de les condicions de treball, la treballadora embarassada o lactant no pot ocupar el lloc de treball que ocupava fins el moment. En aquest cas, gerència (pel PAS) o vicerector o vicerectora de Personal Acadèmic (pel PDI) han de gestionar un canvi de lloc de treball de forma temporal. La treballadora haurà d'ocupar un lloc de treball o funció diferent, compatible amb el seu estat.</p> <p>Si la treballadora està embarassada, aquest canvi de lloc temporal es mantindrà fins a la baixa mèdica o baixa maternal (moment en el que finalitzarà el present procés). Si la treballadora està en període de lactància, aquest canvi de lloc temporal es mantindrà fins que a la visita mèdica es conclouï que la treballadora és "apte per al lloc de treball indicat" perquè no existeix risc laboral per a la treballadora o fins 9 mesos després del part, moment en que finalitza el període de lactància. En aquest moment s'informarà a totes les parts implicades.</p> <p>El SPRL rebrà comunicació del canvi efectuat i comunicarà la situació als delegats i delegades de Prevenció.</p> <p>Els delegats i delegades de Prevenció, durant aquesta fase d'implantació de mesures, hauran de fer el seguiment i vetllar pel compliment de les mateixes.</p>
<p style="text-align: center;">FASE 3</p>	<p style="text-align: center;">A10</p>	<p>Tramitar la prestació econòmica per risc durant l'embaràs o lactància. En el cas que no sigui possible el canvi de lloc de treball perquè no existeix cap lloc compatible amb el seu estat, la treballadora s'haurà de posar en contacte amb Mútua/Muface per iniciar els tràmits de la prestació econòmica per risc durant l'embaràs.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Si es tracta de personal que pertany al Règim General de la Seguretat Social, s'informarà a la treballadora de l'inici de la tramitació de la "Prestació de risc durant l'embaràs" segons procediment administratiu de la Mutua, al tenir la consideració de contingència professional. - Si es tracta de personal que pertany a MUFACE, se l'informarà a la treballadora de l'inici de la tramitació de la "Prestació de risc durant l'embaràs"⁴ segons procediment administratiu de Muface. <p>Amb aquesta tramitació, finalitza l'aplicació d'aquest procés per baixa laboral de la treballadora embarassada.</p>

⁴ Arran de l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes publicada en el BOE núm. 171, de 23 de març de 2007, cal destacar les modificacions que afecten a la prestació per risc durant l'embaràs.

La citada Llei, ha donat una nova redacció als articles 134 i 135 de la Llei General de la Seguretat Social relatius a la prestació per risc durant l'embaràs i ha introduït una nova prestació durant la lactància.

Es concediran a la dona treballadora en els termes i condicions previstos per a la prestació econòmica d'incapacitat temporal derivada de contingències professionals, encomanant-se la gestió i el pagament d'aquesta prestació a l'Entitat Gestora o la Mútua d'Accidents de Treball amb la qual l'empresa tingui concertada la cobertura dels riscos professionals. No existeix tampoc període de manca per a tenir dret a la prestació.

Sistemes informàtics en ús (TIC)

Sistemes informàtics en ús			
Sistemes Informació i Comunicació			
Nom	Codi Activitat	Identificació	Descripció
Eina electrònica de sol·licitud d'atenció a la salut de les persones	A1		Sistema informàtic per a la gestió de la salut de les persones

Altres aspectes a considerar

Altres aspectes a considerar	
Digitalització del procediment ☐ Sí ☒ No	Comentari (Breu comentari, si s'escau, de la digitalització del procediment)
Compliment E-Administració ☐ Sí ☒ No	Comentari (Breu comentari, si s'escau, del compliment amb la E-administració del procediment)
Integració a la Seu Electrònica ☐ Sí En cas de triar-se aquesta opció especificar ruta d'accés: ☒ No	Comentari (Breu comentari, si s'escau, de la integració del procediment a la seu electrònica)

ANNEXES

Annex 1

Document de notificació d'embaràs

NOTIFICACIÓ D'EMBARÀS I PARTICIPACIÓ EN EL "PROCÉS PER A LA PROTECCIÓ DE LA DONA EN SITUACIÓ D'EMBARÀS O LACTÀNCIA NATURAL DAVANT DELS RISCOS LABORALS"

En/na..... amb D.N.I. ....
notifico voluntàriament amb el present document que estic embarassada i autoritzo al Servei de Prevenció de Riscos de la UPC a aplicar el "Procés per a la protecció de la dona en situació d'embaràs o lactància natural davant dels riscos laborals" i a tractar les meves dades, amb la finalitat que es puguin aplicar les mesures preventives de protecció a la maternitat segons el que indica la legislació vigent, d'acord amb l'article 26 de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals.

Així mateix, si fos necessari modificar les activitats a realitzar en el meu lloc de treball o s'hagueren d'adoptar mesures organitzatives, autoritzo que la situació d'embaràs sigui comunicada.

Dades d'interès:

Mes de gestació en el moment actual: .....

Data prevista del final de la gestació: .....

Entès i conforme de la treballadora,

Nom:

Unitat Estructural:

Campus:

Edifici:

Planta:

Despatx:

A ....., a .....de ..... de .....

Signatura:

Nota: El procés establert garantirà la confidencialitat de les dades i les informacions rebudes i no s'utilitzaran **en cap cas** per a altres finalitats diferents a les establertes en el mateix.

Annex 2

Document de notificació de lactància natural

NOTIFICACIÓ DE LACTÀNCIA NATURAL I PARTICIPACIÓ EN EL “PROCÉS PER A LA PROTECCIÓ DE LA DONA EN SITUACIÓ D’EMBARÀS O LACTÀNCIA NATURAL DAVANT DELS RISCOS LABORALS”

En/na..... amb D.N.I. ....
notifico voluntàriament amb el present document que estic en període de lactància i autoritzo al Servei de Prevenció de Riscos de la UPC a aplicar el “Procés per a la protecció de la dona en situació d’embaràs o lactància natural davant dels riscos laborals” i a tractar les meves dades, amb la finalitat que es puguin aplicar les mesures preventives de protecció a la maternitat segons el que indica la legislació vigent, d’acord amb l’article 26 de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals.

Així mateix, si fos necessari modificar les activitats a realitzar en el meu lloc de treball o s’hagueren d’adoptar mesures organitzatives, autoritzo que la situació de lactància natural sigui comunicada.

Dades d’interès:

Data de naixement del nen o nena: .....

Data prevista del final de la lactància natural:.....

Entès i conforme de la treballadora,

Nom:

Unitat Estructural:

Campus:

Edifici:

Planta:

Despatx:

A ....., a .....de ..... de .....

Signatura:

Nota: El procés establert garantirà la confidencialitat de les dades i les informacions rebudes i no s'utilitzaran **en cap cas** per a altres finalitats diferents a les establertes en el mateix.

Annex 3

Formulari per a l'avaluació de les condicions de treball: embaràs i lactància

DADES DE LA TREBALLADORA				
Cognoms i Nom:				
Lloc de treball:			Telèfon de contacte:	
Unitat Estructural:				
Campus:	Centre:	Edifici:	Planta:	Porta:
Vinculació:			Data:	

En cas de dubte en qualsevol de les preguntes que a continuació es presenten, anoteu-lo a l'apartat d'**Observacions** del punt corresponent.

Per a altra informació no referent a cap dels apartats, fer servir l'últim apartat: **ALTRA INFORMACIÓ**

1. REQUERIMENTS FÍSICS	SI	NO
1.1. La tasca requereix la manipulació manual de càrregues (objectes, equips, etc.) de pes superior a 3 kg?		
1.2. La tasca li comporta l'adopció de postures forçades (que s'allunyen de la posició neutra) com inclinacions, torsions o flexions de tronc?		
1.3. La tasca requereix la bipedestació perllongada (dempeus durant més de 4 h durant la jornada)?		
Observacions:		

2. AGENTS QUÍMICS	SI	NO
2.1. Manipula productes químics? (tòxics, nocius, corrosius, irritants, inflamables, etc.) En cas negatiu , es manipulen productes químics prop del seu entorn de treball i/o ha d'accedir o estar dins d'algun espai on hi hagi presència de productes químics, al llarg de la seva jornada de treball?		
2.2. Manipula mercuri i/o derivats?		
2.3. Disposa d'algun element, equip de treball (termòmetre, baròmetre,...), etc. que contingui mercuri?		
2.4. Realitza treballs que suposen una exposició a la pols de fustes?		
Observacions:		

3. AGENTS BIOLÒGICS	SI	NO				
3.1. Manipula agents biològics? (fongs, bacteries, etc.) En cas afirmatiu , marcar de quin grup o grups (1, 2, 3 i/o 4)						
<table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table> En cas negatiu , es manipulen agents biològics prop del seu entorn de treball i/o ha d'accedir o estar dins d'algun espai on hi hagi presència d'agents biològics, al llarg de la seva jornada de treball?	1	2	3	4		
1	2	3	4			
Observacions:						

4. AGENTS FÍSICS		
4.1. CALOR / FRED	SI	NO
4.1.1. Al llarg de la seva jornada de treball, pot estar exposada a temperatures molt elevades (Temperatura > 36 °C)?		
4.1.2. Al llarg de la seva jornada de treball, pot estar exposada a temperatures molt baixes (Temperatura < 0 °C)?		
Observacions:		
4.2. RADIACIONS NO IONITZANTS	SI	NO
4.2.1. Radiacions electromagnètiques (0 - 300 GHz): Existeix presència i/o utilització d'equips de radiacions electromagnètiques? (Transformador de corrent elèctrica, cables de corrent elèctrica d'alta tensió, Antena de telefonia mòbil, Forns, etc.)		
4.2.2. Radiacions Òptiques (> 300GHz): Existeix presència i/o utilització d'equips de radiacions òptiques? (Infrarroja, Visible, Ultravioleta, Làsers, etc.)		
Observacions:		
4.3. RADIACIONS IONITZANTS (En cas afirmatiu, es comunicarà al Servei de Protecció Radiològica i a Vigilància de la Salut)	SI	NO
4.3.1. Treballa amb equips generadors de radiacions ionitzants o de fonts radioactives? (Raigs X, Microscopis electrònics, Fonts radioactives encapsulades i no encapsulades, etc.)		
En cas negatiu, existeix algun d'aquests equips o fonts prop del seu entorn de treball als que tingui accés?		
Observacions:		
4.4. SOROLL	SI	NO
4.4.1. Treballa normalment amb equips de treball que generin un nivell de soroll elevat? (serres de disc, amoladores, etc.)		
4.4.1. Al llarg de la seva jornada de treball, ha d'estar en algun espai on es generi molt de soroll? (sala de màquines, etc.)		
Observacions:		
4.5. VIBRACIONS	SI	NO
4.5.1. Utilitza carretó elevador (toro)?		
4.5.2. Utilitza màquines portàtils de gran tamany? (trepants, martells pneumàtics, etc.)		
Observacions:		
3.6. ATMOSFERES DE SOBREPRESSIÓ ELEVADA	SI	NO
3.6.1. Treballa en atmosferes de sobrepressió elevada? (locals a pressió, submarinisme, etc.)		
Observacions:		

5. CONDICIONS DE TREBALL		
5.1. Treballa en mineria subterrània?		
Observacions:		

MESURES PREVENTIVES ADOPTADES PER LA UNITAT I/O LA TREBALLADORA EMBARASSADA

ALTRA INFORMACIÓ (Especificar qualsevol informació relacionada que no s'hagi indicat en els apartats anteriors)

Annex 4

Examen de salut especial per a la protecció de la maternitat

L'examen de salut especial (RPE) té definit un contingut específic per a la protecció de la maternitat.

I. Història laboral:

Realitzar la història laboral completa, identificant:

Llocs de treball anteriors: riscos laborals als que hagi estat exposada i temps d'exposició a cadascun d'ells.

Lloc de treball actual:

Any d'ingrés a l'empresa actual.

Riscos laborals a que s'exposa la treballadora.

Ús d'equips de protecció individual.

II. Antecedents patològics:

Personals:

Antecedents de malaltia prèvia (diabetis mellitus, cardiopatia, nefropatia, hipertensió arterial, epilèpsia, tromboembòlies, VIH, etc.)

Antecedents ginecològics (avortaments de repetició, parts preterme, retard del creixement intrauterí, malformacions uterines, etc.)

Antecedents de baixes laborals relacionades amb el lloc de treball.

Familiars:

Antecedents d'interès (diabetis mellitus, hipertensió, etc.)

III. Hàbits tòxics:

Posarem l'accent en el consum d'alcohol, tabac i fàrmacs de consum habitual o recent.

IV. Historial fisiològic ginecològic:

Control Papanicolau, control mamogràfic, tipus de cicle, gestacions, avortaments, etc.

V. Exploració instrumental:

Talla / pes.

Tensió arterial.

Exploració instrumental específica segons l'exposició als riscos laborals.

VI. Situació actual:

Informació sobre la **sensació subjectiva de salut**, responent les següents qüestions:

¿L'embarassada considera que la seva salut és bona?

¿L'embarassada considera que el seu estat d'ànim és bo?

Anamnesi específica embaràs/lactància actual

Revisió del control gestacional per l'obstetra (fins la setmana 36, mensual; de la setmana 36 a la 40, quinzenal; de la setmana 40 a la 42, setmanal).

Signes, símptomes i patologia relacionada amb l'embaràs (HTA, gestació múltiple, hemorràgia genital, retard del creixement intrauterí, infecció urinària recurrent, anèmia greu, placenta prèvia, oligoamnis, polihidramnis, amenaça de part preterme, hiperemesis, mareig, cefalees, etc.)

Anamnesi específica segons riscos laborals

Realitzarem els interrogatoris específics per aparells i sistemes segons els riscos laborals als que s'exposa la treballadora embarassada/lactant.

VII. Exploració clínica:

Auscultació cardíaca

Valorarem el ritme, intensitat dels tons, timbre, presència de bufs, així com l'existència de sorolls extracardíacs.

Exploració clínica específica segons riscos laborals

Realitzarem les exploracions clíniques específiques segons els riscos laborals als que s'exposa la treballadora embarassada/lactant.

VIII. Qualificació i dictamen:

L'RPE es qualificarà i dictaminarà:

- Apte/a sense restriccions
- Apte/a amb restriccions

Annex 5

Situacions de risc a protegir

Quadre 1:

RD 298/2009. Annex VII: Llistat no exhaustiu d'agents, procediments i condicions de treball que poden influir negativament en la salut de les treballadores embarassades o en període de lactància natural, del fetus o del nen durant el període de lactància natural

A. Agents.

1. Agents físics: quan es considerin que poden implicar lesions fetals o provocar un despreniment de la placenta, en particular:

- a) Xocs, vibracions o moviments.
- b) Manipulació manual de càrregues pesades que suposin riscos, en particular dorsolumbars.
- c) Soroll.
- d) Radiacions no ionitzants.
- e) Fred i calor extrems.
- f) Moviments i postures, desplaçaments, tant en l'interior com a l'exterior del centre de treball, fatiga mental i física i altres càrregues físiques vinculades a l'activitat de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o en període de lactància.

2. Agents biològics: Agents biològics dels grups de risc 2, 3 y 4, segons la classificació dels agents biològics establerta al Reial Decret 664/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball, en la mesura en que se sàpiga que aquests agents o les mesures terapèutiques que necessàriament porten amb si posen en perill la salut de les treballadores embarassades o del fetus i sempre que no figurin en l'annex VIII.

3. Agents químics: Els següents agents químics, en la mesura en que se sàpiga que posen en perill la salut de les treballadores embarassades o en període de lactància, del fetus o del nen durant el període de lactància natural i sempre que no figurin en l'annex VIII:

- a) Les substàncies etiquetades R40, R45, R46, R49, R68, R62 i R63 pel Reglament sobre classificació, envasat i etiquetat de substàncies perilloses, aprovat pel Reial Decret 363/1995, de 10 de març, o etiquetades com H351, H350, H340, H350i, H341, H361f, H361d i H361fd pel Reglament (CE) núm 1272/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre classificació, etiquetat i envasat de substàncies i barreges, en la mesura que no figurin encara en l'annex VIII.
- b) Els agents químics que figuren als annexes I i III del Reial Decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb la exposició a agents cancerígens durant el treball.
- c) Mercuri i derivats.
- d) Medicaments antimitòtics.
- e) Monòxid de carboni.
- f) Agents químics perillosos de reconeguda penetració cutània.

B. Procediments.

Procediments industrials que figuren en l'annex I del Reial Decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball.»

Quadre 2:

RD 298/2009. Annex VIII: Llistat no exhaustiu d'agents i condicions de treballs als quals no podrà haver risc d'exposició per part de treballadores embarassades o en període de lactància natural.

A. Treballadores embarassades.

1. Agents.

a) Agents físics:

Radiacions ionitzants.

Treballs en atmosferes de sobrepressió elevada, per exemple, en locals a pressió, submarinisme.

b) Agents biològics:

Toxoplasma.

Virus de la rubèola.

Excepte si existeixen proves de que la treballadora embarassada està suficientment protegida contra aquests Agents pel seu estat d'immunització.

c) Agents químics:

- Les substàncies etiquetades R60 i R61, pel Reglament sobre classificació, envasat i etiquetat de substàncies perilloses, aprovat pel Reial Decret 363/1995, de 10 de març, o etiquetades com H360F, H360D, H360FD, H360Fd i H360Df pel Reglament (CE) núm 1272/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre classificació, etiquetat i envasat de substàncies i barreges.

- Les substàncies cancerígenes i mutàgenes incloses en la taula 2 relacionades en el "Document sobre límits d'exposició professional per a Agents químics en Espanya" publicat per l'Institut Nacional de Seguretat e Higiene en el Treball per a les quals no hi hagi valor límit d'exposició assignat, conforme a la taula III del citat document.

- Plom i derivats, en la mesura en que aquests Agents siguin susceptibles de ser absorbits per l'organisme humà.

2. Condicions de treball.

- Treballs de mineria subterrànies.

B. Treballadores en període de lactància.

1. Agents químics:

- Les substàncies etiquetades R64, pel Reglament sobre classificació, envasat i etiquetat de substàncies perilloses, aprovats pel Reial Decret 363/1995, de 10 de març, o H362 pel Reglament (CE) núm 1272/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre classificació, etiquetat i envasat de substàncies i barreges.

- Les substàncies cancerígenes i mutàgenes incloses en la taula 2 relacionades en el "Document sobre límits d'exposició professional per a Agents químics en Espanya" publicat per l'Institut Nacional de Seguretat e Higiene en el Treball per a les que no hi ha valor límit d'exposició assignat, conforme a la taula III del citat document.

- Plom i derivats, en la mesura en que aquests Agents siguin susceptibles de ser absorbits per l'organisme humà.

2. Condicions de treball.

- Treballs de mineria subterrànies.

Annex 6

Avaluació de riscos radiològics

AVALUACIÓ DE RISCOS RADIOLÒGICS PER A TREBALLADORES **EXPOSADES A LES** **RADIACIONS IONITZANTS**

NOM I COGNOMS DE LA TREBALLADORA:

DNI:

DEPARTAMENT. LLOC DE TREBALL:

Estimació de la dosi de radiació externa que pot rebre l'embarassada a la superfície de l'abdomen fins al final de la gestació:

- A: Amb alta probabilitat, inferior a 2 mSv
- B: Es probable que sigui inferior a 2 mSv
- C: Es probable que sigui superior a 2 mSv

Mètode d'estimació:

Estimació del risc de contaminació interna:

- A: No existeix risc de contaminació interna
- B: Amb alta probabilitat la incorporació de radisòtops serà inferior a 1/20 del límit d'incorporació anual
- C: Es probable que sigui inferior a 1/20 del límit d'incorporació anual
- D: Es probable que sigui superior 1/20 del límit d'incorporació anual

Mètode d'estimació:

Restriccions de treball recomanades:

Data i signatura del Cap del Servei de PR:

NOTES:

En relació a la dosi de radiació externa:

- En el cas A, molt probablement no sigui necessari realitzar cap canvi en les condicions de treball.
- En el cas B, la treballadora pot continuar amb el seu treball habitual, però cal prendre mesures per reduir la probabilitat de possibles exposicions.
- En el cas C, la treballadora haurà de realitzar un altre tipus de treball on es garanteixin les situacions A o B.

En tot cas s'assignarà a la treballadora, durant tot el període de gestació i fins a la seva baixa, un dosímetre d'abdomen per a controlar les dosis rebudes a la superfície de l'abdomen.

Al llarg del període de gestació, el responsable de protecció radiològica de la instal·lació haurà de fer el seguiment i control de les dosis registrades en el dosímetre d'abdomen de les treballadores exposades embarassades, amb la finalitat d'assegurar que les dosis acumulades al llarg d'aquest període no excedeixen el valor de 2 mSv. En cas de que es superés aquest valor es considerarà, a efectes pràctics, com una superació de límits de dosi i s'adoptaran les actuacions tècniques i administratives pròpies d'aquesta situació.

En relació amb el risc de contaminació interna:

- En els casos A i B, molt probablement no sigui necessari realitzar cap canvi en les condicions de treball.
- En el cas C, la treballadora pot continuar amb el seu treball habitual, però cal prendre mesures per reduir la probabilitat de possibles contaminacions.
- En el cas D, la treballadora haurà de realitzar un altre tipus de treball on es garanteixin les situacions A, B o C.

En general, però, es recomana que les treballadores embarassades o en període de lactància no realitzin tasques que puguin suposar risc de contaminació interna.

LEGISLACIÓ VIGENT I REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ICRP Publicació 26. Recomanacions de ICRP. Any 1977.
- ICRP Publicació 60. Recomanacions 1990. Any 1992.
- ICRP Publicació 75. Principis generals de la protecció radiològica dels treballadors. Any 1997.
- ICRP Publicació 84. Embaràs i irradiació mèdica. Any 2000.
- ICRP Publicació 88. Dosis a embrió i fetus per la incorporació de radionúclids per la mare. Any 2001.
- UNSCEAR 2000. Report of the United Nation Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation to the General Assembly.
- UNSCEAR 2001. Report of the United Nation Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation to the General Assembly. "Efectos Hereditarios de la Radiación".
- Pérez M^a del Rosario, Ditrano Luis, Guisone Pablo: "Exposición prenatal a radiaciones ionizantes: mitos y verdades" Pags. 11-21. Radioprotección, núm 27, volum IX, 2001.
- Directiva 96/29/Euratom pel que s'estableixen les normes bàsiques relatives a la protecció radiològica dels treballadors i de la població contra els riscos que resulten de les radiacions ionizants.
- Reial Decret 783/2001 de 6 de juliol pel que s'aprova el Reglament sobre protecció sanitària contra radiacions ionizants.

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Servei de Prevenció de Riscos Laborals

Barcelona, Setembre de 2012

www.upc.edu/prevencio